

SLABIKA

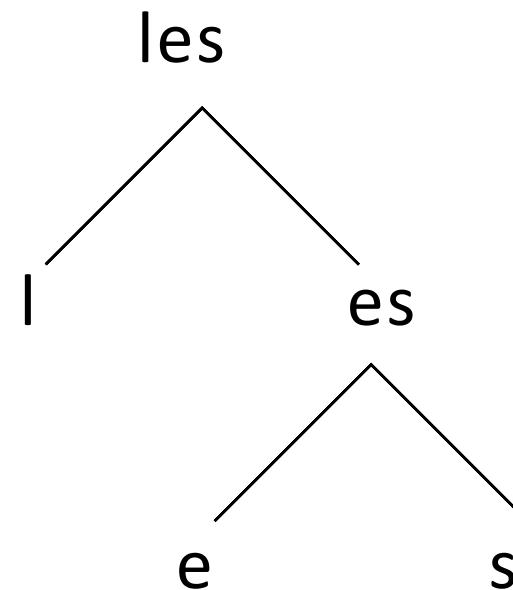
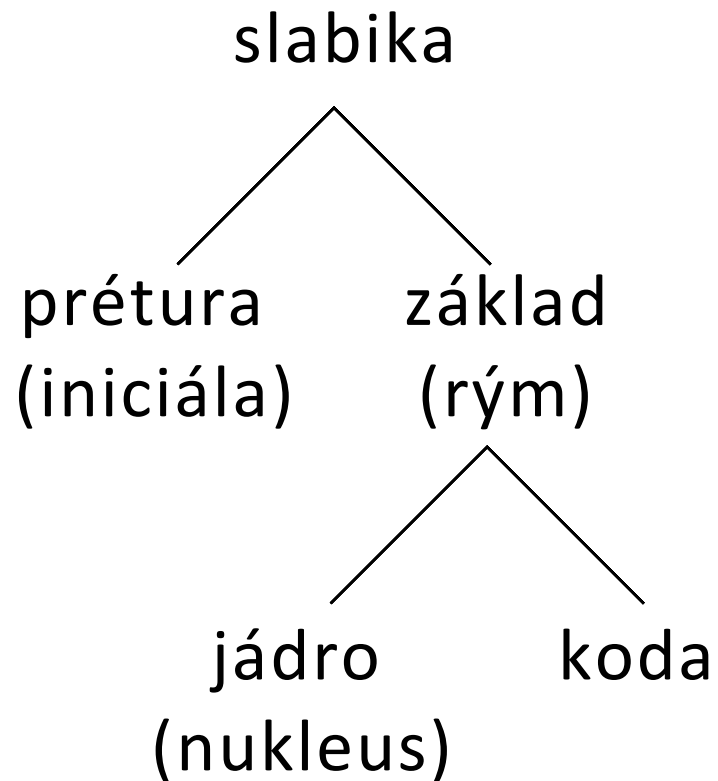
- Dvojí definice: slabika jako jednotka řeči (fonetická slabika) × slabika jako jednotka popisu ve fonologii (fonologická slabika)

Funkce slabiky ve fonologii

- (a) Doména pro stanovení distribučních pravidel fonémů
 - (b) Doména pro stanovení alofonických (realizačních) pravidel fonémů a fonémických alternací při morfosyntaktických a slovotvorných procesech
 - (c) Doména umístění a distribuce prozodických jevů
 - (d) Komponent jednotek vyššího řádu (fonologického slova atd.)
- Slabika nemusí nutně splňovat všechny funkce
 - Tyto funkce mohou mít jiné fonologické jednotky
 - Slabika nemusí mít žádnou z těchto funkcí (jazyk gokana, nigerokonžský jazyk v Nigérii)

SLABIKA JAKO FONOTAKTICKÁ DISTRIBUČNÍ JEDNOTKA

- Vnitřně organizovaný (tj. nenáhodný) soubor segmentů (fonémů).

Řídí se umístění přízvuku nějakým fonologickým pravidlem?

/pa.tán.ka/

/si.tu.rín/

/ko.tu.lé/

/lā.ki.tó/

/kwi.li.jón/

/mi.li.núrk/

/trak.wá.rum/

/strā.kún.ga/

/kap.rá.list/

/ma.ri.tí/

/dig.wí.dust/

/si.tu.něr/

/pas.tár.ta/

/sun.skrí.ma/

/po.se.léd/

Přízvuk na předposlední slabice	Předposlední slabika	Poslední slabika
	tán	ka
	wá	rum
	tár	ta
	kún	ga
	wí	dust
	skří	ma
	rá	list

Přízvuk na poslední slabice	Předposlední slabika	Poslední slabika
	ki	tó
	ri	tí
	tu	rín
	li	jón
	tu	lé
	tu	nér
	se	léd

VÁHA SLABIKY / SLABIČNÁ VÁHA (angl. *syllable weight*)

Váha slabiky podle komplexnosti slabičného rýmu

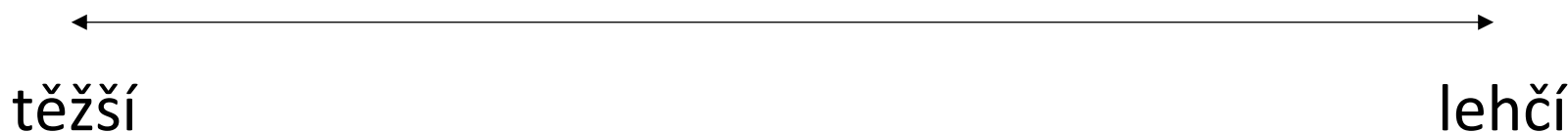
VVC

VV

VR

VO

V

VV = dlouhý vokál nebo diftong

V = krátký vokál

R = sonora

O = obstruent

	VVC	VV	VR	VO	V
A	těžké				lehké
B	těžké			lehké	
C	těžké		lehké		

	těžké	lehké
D	„plné vokály“ ostatní vokály	„redukované vokály“ ne-nízké centrální vokály <i>/ə/, /i/</i>

Váha slabiky může být relevantní pro

- 1) Umístění přízvuku
- 2) Umístění tónu
- 3) Metrika v poezii
- 4) Minimální struktura slova

MÓRA (μ)

- Jednotka váhy slabiky
- Obvykle: Krátký V = 1 μ
Dlouhý vokál / diftong = 2 μ
Kóda = bez váhy nebo 1 μ

	<i>Móry</i>	<i>Slabiky</i>	<i>Srovnání</i>
<i>Nagasaki</i>	na-ga-sa-ki	na-ga-sa-ki	4 μ; 4 slabiky
<i>Ōsaka</i>	o-o-sa-ka	ō-sa-ka	4 μ; 3 slabiky
<i>Nippon</i>	ni-p-po-n	nip-pon	4 μ; 2 slabiky
<i>Nihon</i>	ni-ho-n	ni-hon	3 μ; 2 slabiky